

ХАРИ ХАРИСЪН МАГАЗИН ЗА ИГРАЧКИ

Превод от руски: Цвета Пеева, 1968

chitanka.info

Тъй като в тълпата почти нямаше възрастни, а ръстът на полковник Биф Хаутън надминаваше шест фута, той ясно виждаше всяка подробност на демонстрираната играчка. Децата — и повечето от родителите — гледаха към щанда с широко отворени уста. И само Биф Хаутън, човек твърде компетентен, не изпитваше благоговеен въздорг. Останал бе в магазина само, за да узнае как е направена играчката и какво я кара да лети.

— Всичко подробно е обяснено в инструкцията — каза продавачът, като вдигна високо пъстра брошура, разтворена на четирицветна диаграма. — Всички знаете, че магнитът може да привлича различни предмети и уверен съм, на вас също така ви е известно, че самата Земя е огромен-преогромен магнит — именно затова стрелката на компаса винаги сочи север. И така... Чудният атомен космичен вълнолет се плъзга по тези космични вълни. Магнитните вълни на Земята за нас са съвършено невидими, но те пронизват всичко, дори и самите нас. Чудният атомен вълнолет плува по тези вълни, както корабът плува по вълните на океана. А сега гледайте...

Очите на присъстващите бяха вперени в продавача, когато той постави върху щанда ярко боядисан модел ракетен кораб и се отдръпна крачка назад. Моделът беше направен от щанцован метал и изглеждаше толкова годен да лети, колкото една консервена кутия, на която доста напомняше по външен вид. По разноцветната повърхност на модела нямаше нито перка, нито ракетно сопло. Той се опираше на три гумени колела и от задната част на ракетата излизаше двойна изолирана жица. Тази бяла жица, минаваше през цялата черна повърхност на щанда и завършваше в малкия контролен пулт за управление, който продавачът държеше в ръка. На контролното табло на пулта имаше само сигнална лампичка, регулатор на напрежението и копче за включване.

— Натискам копчето и токът протича към вълновият приемател — каза продавачът.

Зачу се леко щракане и сигналната лампичка започна равномерно да мига: светне-угасне, светне-угасне. После продавачът бавно завъртя регулатора на напрежението.

— С вълновият генератор трябва да си служим много предпазливо, понеже в случая имаме работа с космични сили...

Дружно „Ах!“ се изтръгна от зрителите, когато космичният вълнолет почна да вибрира, а после бавно се издигна във въздуха. Продавачът се отдръпна навътре в магазина и играчката започна да се издига все по-нагоре и нагоре, като леко се поклащаше върху невидимите вълни на магнитните сили, които я поддържаха. После бавно се спусна върху щанда.

— Само седемнадесет долара и деветдесет и пет цента! — обяви младият човек и постави етикет с големи цифри върху щанда. — Само 17,95 за целия комплект. Атомно чудо, включително и пултът за управление на вълнолета, батерията и брошурата с инструкцията и описанието...

Щом етикетът с цената се появи върху щанда, зрителите веднага почнаха да се разотиват и децата, бълскайки се, се втурнаха към действуващите модели на електровлаковете. Последните думи на продавача бяха заглушени от разговорите на разотивашите се зрители и той потъна в мрачно мълчание. Оставил пулта за управление на рафта, прозя се и седна на края на щанда. Само полковник Хаутън бе останал край щанда.

— Не бихте ли могли да mi обясните как действува това нещо? — запита полковникът, като се наведе напред.

Продавачът засия и взе една от играчките.

— Ето, погледнете тук, сър... — той свали горната част на модела. — Нали виждате, във всеки край има разположени космични вълнови намотки. — Той посочи с молив пластмасови оси с необикновенна форма, с диаметър около дюйм, на които бяха навити как да е няколко намотки от медна жица. Освен тези оси с намотките вътре в модела нямаше нищо друго. Намотките бяха съединени помежду си, жиците водеха към пулта за управление и изчезваха в дъното му.

Биф Хаутън иронично погледна модела и премести погледа си върху лицето на продавача, който явно не обръщаше никакво внимание на този признак на недоверие.

— Вътре в пулта за управление има батерия — продължи младият човек, като свали капака на пулта и посочи обикновена батерия от джобно фенерче. — Токът от батерията минава през включващото устройство, през сигналната лампичка и отива във вълновият генератор.

— Искате да кажете — прекъсна го Биф, — че токът от тази нищожна батерийка минава през тоя обикновен реостат и попада в тези безсмислени намотки вътре в модела и че това не може да даде никакъв ефект. А сега ми кажете честно какво кара модела да се издига във въздуха? Щом ще плащам осемнадесет долара за тая тенекия, искам да знам поне какво купувам.

Продавачът се изчери.

— Извинете, сър — промърмори той, заеквайки от смущение. — Аз съвсем не се опитвах да скрия нещо от вас, сър. Както и всяка вълшебна играчка, вълнолетът си има тайна и тази тайна не може да ви бъде открита, докато не го купите. — Той се наведе със заговорнически вид. — Но аз ще ви открия една друга тайна. Цената на модела е прекалено висока и никой не го купува. Директорът каза, че ако има желаещи, моделът може да се продаде и за три долара. Ако искате да имате модела на тази цена...

— Съгласен съм, мойто момче! — не го остави да довърши полковника и хвърли върху щанда три банкноти по един доллар. — Такава цена съм готов да платя за играчката, както и да действува тя. Момчетата в лабораторията ще останат във възторг от нея — добави той, като почука по гърдите крилатата ракета. — Е, а сега — как все пак лети?

Продавачът с тайнствен вид се огледа наоколо, приближи се до полковника и прошепна:

— Канапче! Или по-точно черен конец. Той минава от носа на кораба през малката макара на тавана и обратно към ръката ми — завързан е ей за този пръстен, нали виждате? Когато отстъпвам, ракетата се вдига. Това е всичко.

— Всички хубави илюзионни трикове са много прости — измърмори полковникът, като проследи с поглед конеца, — особено когато се отвлича вниманието на зрителите с разни уловки.

— Ако нямаете по ръка черна маса, можете да използвате черна покривка — забеляза младият човек. — Освен това този фокус става още по-добре на фона на отвора на врата, ако само, разбира се, в задната стая е изгасена светлината.

— Завий я, момче. Не съм вчерашен. Разбирам ги тия работи.

* * *

Биф Хаутън демонстрира покупката си следващия четвъртък, когато се събраха да играят покер. Всичките му гости бяха специалисти по ракетната техника и смехът не стихваше нито за минута, докато той им четеше инструкцията.

— Ей, Биф, я дай да прерисувам диаграмата. Кой знае, може пък да използвам тия магнитни вълни в моята нова птичка.

— Тези батерийки са по-евтини и от водата. Ето ти източникът на енергията на бъдещето.

Само Теди Кейпър подозря нещо нередно, когато започна полетът на ракетата. Той сам беше фокусник-любител и веднага отгатна трика. Но си мълчеше от чувство за професионална солидарност и само иронично се усмихваше, когато присъствуващите мълкнаха един след друг. Полковникът умееше да показва фокуси и превъзходно управляваше полета. Той почти успя да убеди зрителите в действителното съществуване на космичния вълнолет още преди края на демонстрацията. Когато моделът кацна и той запали електричеството, зрителите се скучиха около масата.

— Конец! — извика един от инженерите с явно чувство на облекчение и всички се разсмяха.

— Жалко! — каза главният физик. — Надявах се, че известно количество космични вълни ще помогне и нашия проект. Дайте ми сега и аз да опитам!

— Най-напред Теди Кейпър — каза Биф. — Той разбра каква е работата, още когато вие следехте сигналната лампичка, но не се издаде.

Кейпър си сложи пръстена с черния конец и започна бавно да се отдръпва назад.

— Отначало трябва да се включи тока — напомни Биф.

— Знам — усмихна се Кейпър. — Но това влиза в илюзионния трик, всички тия уловки и хитrostи. Най-напред ще опитам да направя фокуса просто така, да видя как трябва да се вдига и спуска модела, а после ще го направя с всичките му атрибути.

Той почна да движи ръката си назад с леко и сръчно професионално движение почти незабележимо за околните. Моделът

се издигна на няколко дюйма от масата, после падна.

— Конецът се скъса — каза Кейпър.

— Навярно си го дръпнал, вместо да го теглиш плавно — каза Биф, завързвайки скъсаните краища на конеца. — Ето виж, ще ти покажа как се прави.

Но когато Биф опита да повдигне модела, конецът пак не издържа, което предизвика нова вълна от смях и накара полковника да се изчерви. Някой спомена, че са се събрали да играят покер.

Това беше единственото напомняне през тая вечер, защото много скоро те откриха, че конецът издържа модела само когато токът е включен и двата и половина волта минават през жалките намотки. При изключен ток моделът беше твърде тежък и конецът постоянно се късаше.

* * *

— Все пак мисля, че това е налудничава идея — каза младият човек. — През тази седмица капнахме от умора да демонстрираме играчката на всяко момче в радиус от хиляда мили. Освен това, да ги продаваме по три долара парчето, когато изработването на всеки модел струва най-малко сто...

— Но нали все пак успя да продадеш десетина модела на хора, които представляват интерес за нас? — запита възрастният мъж.

— Вярно. Успях да продам на няколко офицери от военно-въздушните сили и на един полковник от ракетните войски. После пробутах модела и на един чиновник от Бюрото за Стандарти. За щастие, той не ме позна. После на двама професори от университета, които вие ми посочихте.

— Тъй че сега този проблем се намира в техните ръце, а не в нашите. На нас нищо друго не ни остава, освен да седим и да чакаме резултатите.

— Какви резултати? Когато чукахме по вратите на научните институти и настоявахме да демонстрираме ефекта, учените не проявиха никакъв интерес. Патентовахме тези намотки и можем да докажем да на когото и да било, че когато през намотките минава ток, теглото на предмета близо до тези намотки се намалява...

— Но само с някаква незначителна част. И ние не знаем кое въщност го предизвиква. Никой не проявява и най-малък интерес към този проблем — нали става дума за незначително намаляване на теглото на този примитивен модел, явно недостатъчно, за да се издигне във въздуха генератора на тока. Всички тия учени, задълбочени в грандиозни проблеми, пет пари не дават за откритието на някакъв си побъркан изобретател, съумял да открие грешка в закона на Нютон.

— Мислите ли, че най-сетне ще се заемат с това? — запита младият човек, като кършеше нервно пръсти.

— Разбира се, че ще се заемат. Нали избрахме конец с такава здравина, че да се къса всеки път, когато се опитат да вдигнат цялата тежест на модела. Но той издържа модела при онова малко намаляване на теглото, което се поражда от действието на намотките. Това ще ги озадачи. Никой не ги кара да се занимават с този проблем или да го решават. Но самото съществуване на такова несъответствие ще измъчва постоянно учените, защото те знаят, че този ефект противоречи на всички закони и просто не може да съществува. Те веднага ще разберат, че нашата магнитна теория е от край до край глупост. А може и да не е глупост? Ние не знаем. Но те постоянно ще мислят за това, ще си бълскат главите. Някои ще почнат да правят експерименти — най обикновено увлечение, нищо повече — за да намерят обяснението. И виж, че някой от тях открил коя е причината за действието на тези намотки, а може би ще успее да ги усъвършенствува.

— А патентите са в наши ръце.

— Така е. Те ще се заемат с изследвания, които ще ги накарат да забравят проблемите с реактивното движение с чудовищното изразходване на енергия и ще им открият перспективи за истински космически полети.

— И тогава ние ще станем богати, щом работата стигне до промишлено производство — каза младежът с цинична усмивка.

— Всички ще забогатеем, синко — потупа го по рамото възрастния мъж. — Поязвай, след десет години ти не ще познаеш този стар свят.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 4 от 1968 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.